

Sygn. akt II Cz368/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Irena Dobosiewicz (spr.

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2014r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. M.

z udziałem B. M.

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia uczestniczki od postanowienia Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 10 kwietnia 2014r. sygn. akt I Ns 243/14

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie ustanowić dla uczestniczki pełnomocnika z urzędu, którego wskaże Okręgowa Rada Adwokacka w B..

"Na oryginale w właściwy podpis"

II Cz 368/14

UZASADNIENIE

Uczestniczka B. M., w sprawie z wniosku J. M. o podział majątku wspólnego, wniosła o ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu. W oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wskazała, że prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, otrzymuje emeryturę w kwocie 949,52 zł. Ponadto jest właścicielem mieszkania. Łączne opłaty z tytułu jego utrzymania wynoszą 629 zł miesięcznie.

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu oddalił wniosek uczestniczki.

W uzasadnieniu Sąd zwrócił uwagę na treść art. 117 § 1, § 2 i § 5 k.p.c, po czym wskazał, że co prawda uczestniczka nie może ponieść kosztów zastępstwa procesowego bez uszczerbku dla utrzymania siebie, gdyż jej sytuacja majątkowa na to nie pozwala. Jednakże, w ocenie Sądu Rejonowego, udział pełnomocnika w niniejszej sprawie po jej stronie nie jest potrzebny, albowiem uczestniczka nie jest nieporadna, nie ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych, gdyż w sposób logiczny i rzeczowy formułuje swoje wypowiedzi, potrafi przedstawiać zarzuty i argumenty na poparcie swoich twierdzeń. Nadto sprawa nie jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym.

Nadto Sąd zwrócił uwagę na treść art. 5 k.c. oraz wskazał, że może zawsze przeprowadzić postępowanie dowodowe z urzędu. W razie natomiast znacznego skomplikowania sprawy, uczestniczka będzie mogła wystąpić z kolejnym wnioskiem w tym przedmiocie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 117 § 2 i § 5 k.p.c. a contrario orzekł jak w sentencji.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Rejonowego wniosła uczestniczka. Zaskarżyła orzeczenie w całości domagając się jego zmiany. W uzasadnieniu podała, że przy wszystkich czynnościach w sprawie korzystała z pomocy rodziny i radcy prawnego, który udziela darmowych porad prawnych. Wskazała, że ma ponad 70 lat i wszelkie czynności procesowe są dla niej niezrozumiałe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie uczestniczki jest zasadne.

1

Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazuje, że o ustanowieniu wykwalifikowanego pełnomocnika rozstrzyga możliwość pokrycia jego wynagrodzenia przez stronę (art. 117 § 1 i § 2 k.p.c.) i potrzeba jego udziału w sprawie (art. 117 § 5 k.p.c.). Pierwsza przesłanka wydaje się być jasna i nie powinna budzić problemów interpretacyjnych, jednakże ustalenie istnienia drugiej wymaga zawsze odniesienia się do okoliczności konkretnej sprawy i uwzględnienia wszystkich związanych z nią aspektów, albowiem nie można ocenić tej potrzeby wyłącznie poprzez ogólne kryteria wypracowane przez orzecznictwo, które przecież narodziły się na skutek analizowania przez sądy konkretnych stanów faktycznych.

Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, że w niniejszej sprawie potrzeba ustanowienia dla uczestniczki pełnomocnika z urzędu w sprawie o podział majątku wspólnego po rozwodzie z wnioskodawcą nie występuje. Przy ocenie wniosku uczestniczki pod kątem art. 117 § 5 k.p.c. Sąd Rejonowy nie nadał dostatecznego znaczenia takim okolicznościom występującym w niniejszej sprawie jak wiek uczestniczki, posiadanie przez wnioskodawcę profesjonalnego pełnomocnika, co od razu ustawia uczestniczkę w gorszej pozycji procesowej i wreszcie ranga sprawy dla stron. Nadto Sąd bezkrytycznie podszedł do treści pism uczestniczki uznając, że sama je formułowała. Pewne wątpliwości w tym zakresie powinna już rodzić okoliczność, że uczestniczka ma 70 lat. Zresztą w zażaleniu przyznała, że odnośnie czynności w sprawie jest kierowana przez córkę, zaś odpowiedź na wniosek sporządził jej radca prawny udzielający darmowych porad prawnych. Sama natomiast nie rozumie zawłości czynności procesowych podejmowanych przed sądem. Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności towarzyszące sprawie, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zakwestionowania powyższych twierdzeń uczestniczki.

Jednocześnie w pełni nie przekonuje twierdzenie Sądu Rejonowego, że sprawa nie jest zawiła. Zważyć bowiem należy, że często sprawy o podział majątku wspólnego byłych małżonków z przyczyn pozaprawnych nie należą do łatwych i niosą ze sobą duży ładunek emocjonalny, przez to ulegają komplikacji. Dlatego też pożądane jest, aby w tego typu sprawach uczestnicy byli reprezentowani przez profesjonalnych pełnomocników.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, oprócz niekwestionowanego braku możliwości uiszczenia wynagrodzenia pełnomocnikowi przez uczestniczkę bez uszczerbku dla jej koniecznego utrzymania, wystąpiła także potrzeba udziału profesjonalisty w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie i ustanowił dla

2

uczestniczki pełnomocnika z urzędu, którego wskaże Okręgowa Rada Adwokacka w B..